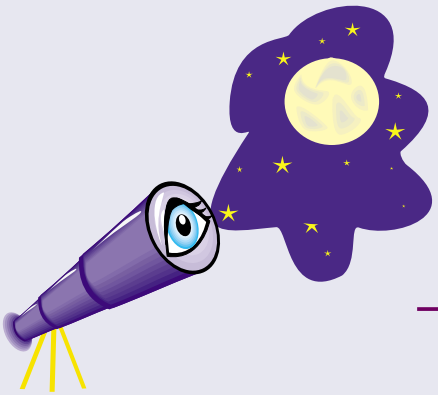

Gökyüzü

Alp Akoğlu

Çıplak Gözle Asteroid Gözlemi

Asteroid gözlemleri, genellikle bir teleskop ya da dürbün yardımıyla yapılabilir. Çünkü, bu küçük gezegenler, hem boyutlarının küçüklüğü hem de güneş ışığını düşük oranda yansıtmaları nedeniyle pek parlak görünmezler. Ceres'den sonra, büyüklük sırasında ikinci gelen Vesta, öteki asteroidlerden biraz farklı. Ceres, çoğu asteroid gibi, güneş ışığının yaklaşık % 10'unu yansıtır. Buna karşılık, Vesta'nın yüzeyinin yansıtıcılığı çok daha fazla, yaklaşık % 42'dir. Vesta, Ceres'in yaklaşık yarısı kadar çapa sahip olmasına karşın, hem yüzeyinin ışığı daha iyi yansıtması, hem de bize biraz daha yakın bir yörüngede bulunması nedeniyle, en kolay gözlenebilen asteroid.

Vesta, yörüngesindeki konumuna bağlı olarak, birkaç yılda bir, gözlem için uygun duruma gelir. Vesta, Nisan ayında karşıkonumda (Dünya'ya göre, Güneş'in ters yönünde) yer aldığından hem bütün gece gözlenebilecek, hem de parlaklığı en üst düzeye ulaşacak. Vesta'yı gözlemek için en uygun dönem, ayın başları. İlerleyen günlerde, giderek bizden uzaklaşacağı için, parlaklığı azalacak.

Vesta'yı çıplak gözle görebilmek için, gökyüzünün ideal koşullarda olması gerekiyor. Çünkü, en parlak olduğu sırada bile, Vesta'nın parlaklığı 5,9 kadir, yani neredeyse görme sınırında. Nisan sonunda bu parlaklık 6,4 olacak ve ilerleyen aylarda Vesta'yı görmek giderek daha da zorlaşacak.

Düşük parlaklığı nedeniyle, Vesta'yı gökyüzünde bulmanın en iyi yolu bir dürbünle gözlem yapmak. Başlangıçta, bir yıldızdan farklı görünmeyen Vesta'nın, ilerleyen günlerde gökyüzünde yer değiştirdiğini kolayca farkedebilirsiniz. Asteroidi gökyüzünde bulmak için ve yıldızlardan ayırt etmek için haritadan yararlanabilirsiniz. Başak Takımyıldızı bölgesinde yıldız yoğunluğunun az oluşu işinizi kolaylaştıracak.

1 Nisan saat 23:00; 15 Nisan saat 22:00; 30 Nisan 21:00'de gökyüzünün genel görünüşü

Gezegenler

Nisan ayı, bir süredir ufuktan pek fazla yükselmediği için kolay kolay göremediğimiz Merkür'ü izlemek için çok uygun. Gezegen, ay boyunca akşam gökyüzünde, Güneş battıktan sonra batı ufku üzerinde yer alıyor. Merkür, ayın başlarında Güneş'ten yaklaşık bir saat sonra batıyor olacak. Gezegen, ayın ortalarına kadar yükselmeyi sürdürecek ve 16 Nisan'da en büyük uzanımda olduğunda, Güneş'ten yaklaşık bir buçuk saat sonra batacak. Merkür, ayın sonlarına doğru giderek alçalacak; ancak gözlem için uygun konumda olmayı sürdürecek.

Satürn, hava karardığında neredeyse başucunda yer alıyor ve gece yarısı batıyor. Akşamın ilk saatleri, bu gezegeni gözlemek için çok uygun. Gezegen, Boğa Takımyıldızı'nın boynuzlarından birinin ucunda, Zeta (ζ) Boğa yıldızının yakınında yer alıyor.

Jüpiter, Satürn'ü yaklaşık üç saat gecikmeyle izliyor. Jüpiter, ayın başlarında M44 "Arıkovanı" açık yıldız kümesinin hemen güneydoğusunda yer alıyor. Bir dürbün yardımıyla iki gökcismini aynı görüş alanında gözleyebilirsiniz.

Mars, sabahın erken saatlerinde, batı-güneybatı ufku üzerinde yer alıyor. Parlaklığı yaklaşık 0 kadir olan gezegen, önümüzdeki dört ay boyunca parlaklığını artıracak.

Gece sahneye son çıkan gezegen, Venüs. Venüs'ü gözlemek için neredeyse günün ilk ışıklarını beklemek gerekiyor. Gezegen, doğu-güneydoğu ufku üzerindeki konumunu ay boyunca koruyacak.

Gök Olayları

1 Nisan: Ay, yeniay evresinde.

4 Nisan: Ay enöteden (Dünya'ya en uzak konumundan) geçecek.

8 Nisan: Satürn, Ay'ın 4° güneyinde yer alacak.

10 Nisan: Ay, ilkdördün evresinde.

11 Nisan: Jüpiter, Ay'ın 4° güneyinde yer alacak.

16 Nisan: Ay, dolunay evresinde. Merkür en büyük doğu uzanımda.

17 Nisan: Ay, enberiden (Dünya'ya en yakın konumundan) geçecek.

23 Nisan: Ay, sondördün evresinde. Mars, Ay'ın 3° kuzeyinde yer alacak.

28 Nisan: Venüs, Ay'ın 3° kuzeyinde yer alacak.